

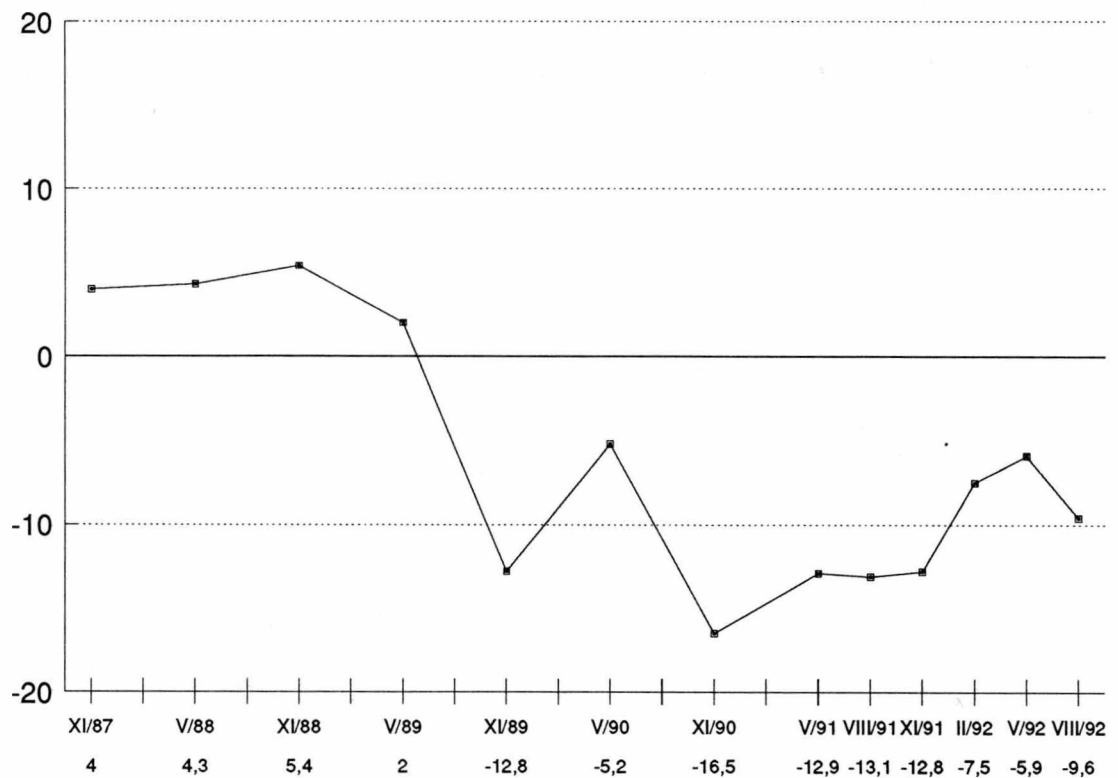

Kuluttajabarometri

Konsumentbarometern
1992, Elokuu – Augusti – August

30.9.1992

Kuluttajien luottamusindeksi

Sisällysluettelo

	Sivu
Katsaus	3
Tutkimusmenetelmä	7
 Kuviot:	
1. Suomen taloudellinen tilanne nyt vs. 12 kk sitten	10
2. Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua vs. nyt	11
3. Työttömien määrä 12 kk kuluttua nykyhetkeen verrattuna	12
4. Kuluttajahinnat nyt verrattuna 12 kk sitten	13
5. Kuluttajahinnat 12 kk kuluttua vs. nyt	14
6. Oman talouden tilanne nyt verrattuna 12 kk sitten	15
7. Oman talouden tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen	16
8. Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin	17
9. Aikooko talous hankkia omistusasunnon seuraavan 12 kk aikana	18
10. Aikooko talous hankkia henkilöauton seuraavan 6 kk aikana	18
11. Ostoaikomukset eräissä kulutusryhmissä seuraavan 6 kk aikana	19
12. Millainen ajankohta on säästämisen kannalta	20
13. Aikooko talous säästää seuraavien 12 kk aikana	21
14. Millainen ajankohta on luotonoton kannalta	22
15. Aikooko talous ottaa luottoa seuraavien 12 kk aikana	23

Katsaus

Kuluttajabarometrin tulokset perustuvat kotitalouksien haastatteluihin elokuun jälkipuoliskolla 1992. Kuluttajabarometri tehdään neljä kertaa vuodessa. Tutkimuskuukaudet ovat helmi-, touko-, elo- ja marraskuu.

Kuluttajien luottamusindeksi

Kuluttajien luottamusindeksi lasketaan barometrin viiteen kysymykseen saatujen vastausten perusteella. Kysymykset selvittävät vastaajien käsityksiä sekä Suomen että vastaajan oman talouden kehittymisestä 12 edellisenä ja 12 tulevana kuukautena. Lisäksi luottamusindeksiin vaikuttaa vastaajan arvio siitä onko ajankohta edullinen suuriin hankintoihin.

Suomalaiset arvioivat yleisen taloudellisen tilanteen heikentyneen viimeisten 12 kuukauden aikana edelleen. Vuoden kuluttua maan taloudellisen tilanteen arvioitiin olevan hieman nykyistä paremman.

Kotitaloudet katsoivat myös, että heidän oma taloudellinen tilanteensa oli heikentynyt edellisten 12 kuukauden aikana. Vuoden kuluttua oman talouden arveltiin olevan vähän nykyistä huonomman.

Mielipiteet ajankohdan edullisuudesta suurempien hankintojen tekoon ovat muuttuneet viimeisen vuoden aikana myönteisemmiksi. Muuttujasta lasketun osoittimen arvo nousi toukokuusta neljä yksikköä ja oli elokuussa korkeammalla kuin milloinkaan ennen.

Edellä mainittujen osoittimien avulla laskettu kuluttajien luottamusindeksi laski toukokuusta neljä pistettä. Sen arvo oli -9,6. Luottamusindeksi on ollut miinusmerkkinen kaikilla tutkimuskerroilla toukokuun 1989 jälkeen. Kuluttajien luottamusindeksi on tämän julkaisun etukannessa. Luottamusindeksin laskentaperiaate on esitetty sivulla 7.

Suomen taloudellinen tilanne

Jokaisella tutkimuskerralla marraskuusta 1989 lähtien kuluttajien enemmistö on arvioinut maan talouden huonontuneen edellisen vuoden aikana. Yksimielisin käsitys maan talouden huonosta kehityksestä mitattiin vuoden 1991 marraskuussa, jolloin yhdeksän kymmenestä katsoi talouden heikentyneen. Muuttujasta laskettu tyytyväisyysosoitin sai tuolloin arvoksi -68. Vuoden 1992 tiedusteluissa kuluttajat ovat arvioineet talouden laskuvauhdin vähän hidastuneen.

Elokuussa kahdeksan kymmenestä katsoi talouden heikentyneen edellisen vuoden aikana. Tyytyväisyysosoittimen arvo oli elokuussa -58,2.

Kuluttajien arviot kansantalouden tulevasta kehityksestä olivat pitkään pessimistisiä ja talousodotuksia mittaava osoitin sai negatiivisia arvoja. Toiveikkuutta kuluttajien odotuksissa näkyi ensimmäisen kerran marraskuussa 1991. Tämän vuoden alkupuoliskolla talousoptimismi vahvistui. Toukokuussa 1992 puolet haastatelluista uskoi talouden kääntyvän nousuun seuraavan vuoden aikana. Kolmasosa arveli sen pysyvän ennallaan.

Elokuussa mielialat olivat laskeneet. Talouden nousuun vuoden sisällä uskoi joka kolmas. Yhtä moni arveli sen pysyvän ennallaan. Joka neljäs pelkäsi talouden huononevan edelleen. Talousodotuksia mittaava osoitin laski toukokuusta kymmenen yksikköä. Sen arvo oli elokuussa +2,6.

Työttömyys

Maamme työllisyystilanne alkoi huonontua vuoden 1990 jälkipuoliskolla. Vuonna 1991 työttömien määrä yli kaksinkertaistui. Kun työttömyyden kasvu viime keväänä pysähtyi arvelivat kuluttajat tilanteen vakiintuneen niin, ettei työttömien määrä enää olennaisesti kasvaisi. Työttömyysodotuksia mittaavan osoittimen arvoksi saatiin toukokuussa +4,3. Kesällä työttömyys kääntyi kasvuun ja se synkensi kuluttajien arvioita seuraavan vuoden työllisyyskehityksestä. Elokuussa neljä kymmenestä uskoi työttömyyden kasvavan, joka kolmas arvioi sen pysyvän ennallaan ja joka viides alenevan. Työttömyysodotuksia mittaavan osoittimen arvo kasvoi 11 yksikköä ja oli elokuussa +15,4.

Inflaatio

Kuluttajabarometrin avulla tutkitaan myös kuluttajien käsitystä hintojen muutoksista. Kuluttajien inflaatiotietoisuutta mittaavan osoittimen arvo kasvoi vuosina 1988-1989 kääntyen laskuun alkuvuonna 1990. Tämän jälkeen osoittimen arvo on jatkuvasti laskenut. Sen arvo oli elokuussa +8,6 ja oli alempi kuin koskaan ennen. Ennätyksellisen alhainen luku kertoo kuluttajien seuraavan hintojen muutoksia tarkasti ja tietävän, että inflaatio on alempana kuin pitkään aikaan. Kuluttajahintojen vuosimuutos oli elokuussa +2,4% niinkuin toukokuussakin. Näin alhaalla inflaatio on tätä ennen ollut vuonna 1970.

Kuluttajat ovat luottavaisia inflaation jatkumiseen hitaana myös seuraavien 12 kuukauden aikana. Inflaatio-odotuksia mittaavan osoittimen arvoksi saatiin elokuussa +6, mikä on niinikään alempi kuin koskaan ennen. Viime vuoden marraskuussa, heti markan devalvoinnin jälkeen kuluttajat pelkäsivät inflaation alkavan selvästi kiihtyä. Muutosodotuksia mittaava osoitin nousi tuolloin pistelukuun +40,5. Kuluttajat toipuivat marraskuun säikähdyksestään huomattavasti inflaatiovauhdin kevään kuluessa hidastuvan. Inflaatio-odotuksia mittaavan osoittimen arvo laski keväällä parikymmentä yksikköä ja kesällä toistakymmentä yksikköä lisää. Sen arvo oli elokuussa +6.

Oman talouden tila

Elokuussa joka kolmas kotitalous ilmoitti taloudellisen tilanteensa huonontuneen edellisen vuoden aikana. Paranevista oli havainnut kahdeksan kotitaloutta sadasta. Kolmasosa kotitalouksista arvioi taloutensa olevan ennallaan. Kotitalouden talouskehitystä mittaavan osoittimen arvoksi saatiin elokuussa -15,3.

Naiset pitivät menneiden 12 kuukauden talouskehitystä hieman huonompana kuin miehet. Naisten osalta saldoluvuksi saatiin -16,5 ja miesten osalta -14. Tuloluokittain tarkasteltuna tyytymättömyys oman talouden kehitykseen oli sitä suurempi mitä pienemmät kotitalouden tulot olivat. Alle 10 000 markkaa kuukaudessa ansaitsevien osalta osoittimen arvoksi saatiin -23. Yli 10 000 mutta alle 16 000 markkaa ansaitsevien kotitalouksien saldoluku oli -13. Tätä enemmän ansaitsevien saldoluku oli -6. Eri kokoisista talouksista yksinäistalouksien taloudellinen tilanne oli huonontunut eniten, saldoluku oli -20.

Kotitalouksien taloudellinen tilanne parani 1980-luvun loppuvuosina mutta kääntyi vuonna 1990 laskuun, joka jatkuu edelleen. Väli- ja Pohjois-Suomessa kotitalouksien taloustilanne kääntyi laskuun aikaisemmin kuin Etelä-Suomessa. Pohjoisempana käänne oli tapahtunut marraskuuhun 1990 mennessä ja etelässä toukokuuhun 1991 mennessä.

Alueittaisista saldoluvuista havaitaan myös, että taloudellisen tilanteen muutokset ovat Etelä-Suomessa olleet suurempia kuin Pohjois-Suomessa. Pääkaupunkiseudun kotitalouksien taloudellinen tilanne parani kulutusjuhlien aikana muita alueita nopeammin. Laman aikana on kotitalouksien taloudellinen tilanne pääkaupunkiseudulla ja muualla Etelä-Suomessa huonontunut nopeammin kuin Väli- tai Pohjois-Suomessa. Alueittaiset erot laskuvauhdissa olivat kuitenkin elokuussa selvästi kaventuneet. Alueet ja saldoluvut olivat: pääkaupunkiseutu -17,5, muu Etelä-Suomi -16,3, Väli-Suomi -14,6 ja Pohjois-Suomi -13,8.

Kotitaloudet uskoivat kulutusjuhlien aikana oman taloutensa paranevan jatkossakin. Vielä toukokuussa 1991, kun kotitalouksien oma talous oli kääntynyt laskuun uskoivat vastaajat taloutensa paranevan uudelleen seuraavien 12 kuukauden aikana. Kolme kuukautta myöhemmin usko

talouden kasvuun oli kadonnut ja taloudellisen tilanteen arveltiin olevan vuoden kuluttua ennallaan. Marraskuussa arviot tulevasta kehityksestä olivat ensi kertaa pessimistiset. Osoittimen arvoksi saatiin -3,1. Marraskuun jälkeen arviot ovat olleet varovaisia ja oman talouden on arvioitu mieluummin lievästi huononevan kuin paranevan lähimpien 12 kuukauden aikana. Elokuussa 1992 osoittimen arvoksi tuli -1,9.

Miespuoliset vastaajat olivat toiveikkaampia kuin naiset. Osoittimen arvot olivat vastaavasti +1,3 ja -4,9. Nuoret vastaajat olivat toiveikkaampia kuin vanhemmat henkilöt. Alle 35-vuotiaat vastaajat uskoivat oman taloutensa paranevan mutta sitä vanhemmat henkilöt pelkäsivät oman taloutensa heikkenevän. 10-vuotiskäryhmittäin tarkasteltuna saldoluvut kasvoivat systemaattisesti iän myötä. Nuorimman ikäryhmän (15-24-vuotiaat) saldoluku oli +8 ja vanhimman ikäryhmän (yli 65-vuotiaat) -9. Pohjois-Suomen kotitaloudet arvelivat, että heidän taloutensa olisi vuoden kuluttua ennallaan. Muiden alueiden kotitaloudet sen sijaan uskoivat taloutensa hieman heikkenevän.

Ostamisen edullisuus

Elokuussa ajankohtaa pidettiin edullisempänä suurten hankintojen tekoon kuin milloinkaan aikaisemmin. Osoittimen arvo nousi toukokuusta neljä yksikköä ja oli +24,9.

Miehet pitivät ajankohtaa ostamiselle parempana kuin naiset. Näin oli edelliselläkin kerralla. Miesten osalta saldoluvuksi saatiin +30 ja naisten osalta +20. Saldolukujen erotus kaventui edellisestä jolloin se oli 24 pistettä. Ikäryhmistä alle 24-vuotiaat ja yli 65-vuotiaat olivat kriittisimpiä ostamisen edullisuuteen. Saldoluvut olivat +5. nuorilla ja +12 vanhoilla vastaajilla. Pääkaupunkiseudulla asuvat pitivät ajankohtaa erityisen edullisena, osoittimen arvo +58. Pohjoisempana asuvat olivat kriittisempiä. Alueet ja pisteluvut olivat: muu Etelä-Suomi +30, Väli-Suomi +11, Pohjois-Suomi -12.

Ostoaikeet

Hyödykeryhmittäisiä ostoaikeita kysyttiin vain täysikäisiltä vastaajilta. Kotitalouksien ostoaikeet koskivat omistusasunnon osalta suunnitelmia seuraavan vuoden ajalta ja muiden hyödykeryhmien osalta seuraavan puolen vuoden ajalta.

Omistusasunto

Vastaajista 1,2 prosenttia aikoi varmasti hankkia omistusasunnon tai rakentaa omakotitalon seuraavan vuoden aikana. Hankkimista piti mahdollisena lisäksi 2,4 prosenttia vastaajista. Ostoaikeet olivat vähentyneet kolmanneksella toukokuusta ja olivat alempana kuin koskaan ennen.

Keskimääräistä useammin asunnon ostoa suunnittelivat monilapsiset perheet, kymmenen perhettä sadasta.

Asunnon hankintaa suunnittelevilta kysyttiin myös tärkeimpiä rahoitusmuotoja. Vastaajista 44 prosenttia nimesi tärkeimmäksi rahoitusmuodoksi nykyisen asunnon myyntitulon, 20 prosenttia pankkilainan, 10 prosenttia arava- tai asp-lainan ja 18 prosenttia omat säästöt. Asunnon myyntitulon ja arava tms. lainojen osuudet olivat laskeneet ja omien säästöjen osuus rahoitusmuotojakaumassa kasvanut toukokuusta.

Henkilöauto

Elokuussa 1992 aikoi 2,7 prosenttia vastaajista varmasti ostaa tai vaihtaa auton puolen vuoden sisällä. Lisäksi 4,5 prosenttia piti sitä mahdollisena. Ostoaikomukset olivat hiukan kasvaneet toukokuusta mutta laskeneet kulutusjuhlien aikaisista luvuista noin kolmanneksen. Laman aikana kuluttajat harkitsevat entistä tarkemmin mitä hankkivat ja kuinka paljon rahaa hankintaansa sijoittavat. Harkintansa perusteella yhä useampi auton ostoa suunnitteleva aikoo hankkia uuden auton sijasta käytetyn auton. Vuonna 1988 uuden auton hankintaa harkitsi joka neljäs, elokuussa 1992 vain joka kuudes.

Vähän yli puolet auton ostoa suunnittelevista ilmoitti rahoittavansa seuraavan autonsa pääasiassa nykyisen auton myyntitulolla. Joka neljäs ilmoitti käyttävänsä rahoitukseen säästöjään. Lainarahan osuus rahoitussuunnitelmissa on laskenut. Muutama vuosi sitten joka neljäs aikoi rahoittaa autonsa oston ensisijaisesti pankkilainalla, elokuussa joka kymmenes. Seitsemän prosenttia autonostajista suunnitteli osamaksukauppaa.

Lomamatkat ja vapaa-aika

Ulkomaan lomamatkaa suunnittelevien osuus on liikkunut yleensä 40 prosentin tuntumassa siten, että aikomukset ovat olleet toukokuussa vähän korkeammalla kuin marraskuussa. Varmana matkustamistaan on pitänyt noin kaksi kolmasosaa matkaa suunnittelevista. Markan devalvointi ja matkaverot vähensivät matkasuunnitelmia viime vuoden marraskuussa kymmenellä prosentilla. Lisäksi suunnitelmiensa toteutumisesta oltiin entistä epävarmempia. Joka toinen piti lomamatkaansa varmana. Toukokuussa 1992 matkasuunnitelmat olivat edelleen noin kymmenen prosenttia alempana kuin edellisinä vuosina samaan aikaan ja epävarmuus matkan toteuttamisesta edelleen koholla.

Elokuussa ulkomaan matkaa suunnitteli puolen vuoden sisällä kolme suomalaista kymmenestä. Suunnitelmat olivat selvästi alempana kuin aiemmilla tutkimuskerroilla. On kuitenkin huomattava, että barometri tehtiin nyt ensimmäistä kertaa elokuussa, eikä sen vuoksi tarkasti tiedetä kuinka vilkkaasti lomasuunnitelmia normaalisti elokuussa

tehdään. Vähennystä aiempien vuosien lukuihin oli noin neljännes.

Muutokset ulkomaan matkojen hinnoissa ja laman jatkuminen ovat vaikuttaneet myös kotimaan lomamatkasuunnitelmiin. Edellisvuosina toukokuussa noin 60 prosenttia vastaajista on suunnitellut tekevänsä lomamatkan kotimaassa puolen vuoden sisällä. Marraskuussa vastaava osuus on liikkunut runsaassa 40 prosentissa. Varmojen suunnitelmien toteuttamisesta on toukokuussa ollut noin kaksi kolmesta vastaajasta. Marraskuussa osuus on ollut vähän pienempi.

Ulkomaanmatkojen hintojen muuttuessa äkisti viime vuoden marraskuussa näyttää osa lomaa suunnitelleista vaihtaneen matkakohteensa ulkomaiden sijasta kotimaahan. Samalla kun ulkomaanmatkaa suunnittelevien määrä laski kasvoivat kotimaan matkasuunnitelmat. Matkakohteen äkilliseen vaihtumiseen viittaa myös epävarmuuden lisääntyminen kotimaanmatkojen suunnittelussa. Ehkä-vastauksien määrä kasvoi viidenneksellä kotimaan matkoissa. Toukokuussa kotimaanmatkoja suunniteltiin vähemmän kuin aikaisempina vuosina. On mahdollista, että lomasuunnitelmiensa tekoa lykättiin ja ettei edes matkan määränpäästä (kotimaahan vai ulkomaille) oltu yhtä varmoja kuin ennen. Tähän viittäisi myös matkatoimistojen havainnot siitä, että monet kuluttajat tekivät ulkomaanmatkaa koskevan matkapäätöksensä viime tingassa pyrkien näin käyttämään hyväkseen matkanjärjestäjien äkkilähtömatkojen halvat hinnat. Elokuussa 1992 kotimaanmatkaa seuraavan puolen vuoden aikana suunnitteli alle 40 % haastatelluista.

Vapaa-ajan asuntoon tai muihin kulkuvälineisiin kuin autoihin sijoittavien määrä laski kolmanneksen toukokuusta. Harrastusvälineisiin seuraavan puolen vuoden aikana sijoitavia oli elokuussa kolmanneksen verran enemmän kuin toukokuussa.

Koti

Kodin sisustus oli elokuussa joka kolmannen suunnitelmisena kuten toukokuussakin. Asunnon remontointia suunnitteli elokuussa joka neljäs kuten helmikuussakin. Kesän kynnyksellä asunnon korjaus oli hieman useamman suunnitelmisena. Kodinkoneita aikoi toukokuussa hankkia 18 prosenttia ja viihde-elektroniikkaa 13 prosenttia vastaajista.

Kulutusjuhlista lamaan – miten ostoaikomukset ovat muuttuneet

Seuraavassa esitetään sijoitusaikomusten jakaumat toukokuussa 1988 ja elokuussa 1992 sekä vastaavat muutosprosentit. Ostoinnokkuus oli vähentynyt kaikissa hyödyke-ryhmissä lukuunottamatta harrastusvälineiden hankintaa, joiden ostoaikomukset olivat kasvaneet neljä prosenttia.

Kotitalouksien ostoaikomusten muutokset toukokuusta 1988 elokuuhun 1992, %

Hyödykeryhmä	Ostoaikomukset		Muutos %
	Toukokuu 1988	Elokuu 1992	
Vapaa-ajan asunto	4,8	1,6	-67
Asunto	9,1	3,6	-61
Uusi auto	2,7	1,3	-52
Kotimaan lomamatkat	58,8	37,8	-36
Kulkuvälineet (ei auto)	10,8	7,2	-33
Kodinkoneet	24,7	18,3	-26
Käytetty auto	7,8	5,9	-24
Asunnon korjaus	27,9	21,9	-22
Viihde-elektronikka	15,9	13,1	-18
Kodin sisustus	36,1	29,8	-17
Ulkomaan lomamatkat	36,5	30,7	-16
Harrastusvälineet	10,9	11,3	+4

Säästäminen

Kuusikymmentä prosenttia vastaajista piti ajankohtaa hyvänä säästämiselle. Osoittimen arvoksi saatiin +20,9. Miehet pitivät säästämistä edullisempana kuin naiset. Miesten saldoluku oli +33 ja naisten saldoluku +9.

Vajaa puolet kotitalouksista aikoo seuraavan vuoden aikana säästää säännöllisesti ja vajaa kolmasosa satunnaisesti. Joka viides kotitalous ilmoitti, ettei varoja jää säästöön.

57 prosenttia kotitalouksista säästää velanhoitoa varten. Osuus on vähän laskenut. Asunnon hankintaa varten etukäteen säästää joka kymmenes niin kuin ennenkin. Matkustamista tai lomanviettoa varten säästää neljä kymmenestä. Määrä on laskenut noin viidenneksen seuraten muutoksia lomamatkasuunnitelmissa. Pahan päivän varalle säästää ennistä useampi. Nyt heitä on kuusi kymmenestä. Joka viides säästää kestokulutushyödykkeitä varten samoin kuin vanhuuden varalle.

Säästyvien varojen sijoitusmuotojakauma oli elokuussa lähes ennallaan. Yleisin sijoitusmuoto oli edelleen pankkitili tai -talletus 76 prosentin osuudellaan. Asunto-osakkeeseen sijoittavia oli 8 prosenttia. Osuus on hiljalleen laskenut. Kiinteään omaisuuteen sijoittavia oli 13 prosenttia, vapaa-

ajan asuntoon samoin kuin taide- tai arvoesineisiin sijoittavia 4 prosenttia. Arvopaperisäästämisen osuus jäi alle 9 prosentin kun se kolme vuotta aikaisemmin oli 24 prosenttia. Osuuden aleneminen johtui pääasiassa osakesäästämisen laskusta. Elokuussa osakkeisiin aikoi säästöjään sijoittaa 3 prosenttia kotitalouksista. Kolme vuotta aiemmin osuus oli 13 prosenttia.

Luotonotto

Lainanoton epäedullisuudesta oltiin melko yksimielisiä. 94 prosenttia vastaajista piti ajankohtaa huonona lainan otolle. Kolme prosenttia oli päinvastaista mieltä. Osoittimen arvoksi saatiin -77,4. Miehet suhtautuivat lainanottoon hieinan naisia kriittisemmin.

Kuluttajien käsitys lainanoton epäedullisuudesta näkyi myös lainanottoaikomuksissa. Neljä prosenttia vastaajista aikoi varmasti ottaa luottoa ja viisi prosenttia mahdollisesti. Kummassakin oli vähennystä yksi prosenttiyksikkö. Luottojen käyttötarkoitukset ja niiden osuudet olivat: opinnot 36, kestokulutushyödykkeet 23, kiinteä omaisuus 17, asunto-osakkeet 15 ja muut käyttötarkoitukset 14 prosenttia. Yksikään ei aikonut ottaa lainaa arvopapereiden hankkimiseen.

Tutkimusmenetelmä

Kuluttajabarometrin tiedot kootaan Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen yhteydessä helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa. Suurin osa tiedoista kerätään puhelinhaastattelulla. Tutkimusalueena on koko maa. Tutkimuksessa käytetään kahta rotatoivaa paneelia eli samalle henkilölle esitetään kysymykset kolme kertaa aina puolen vuoden välein. Kohdehenkilöistä on uusia aina noin kolmannes.

Otoskoko elokuussa 1992 oli 1 450 henkilöä. Vastauksia saatiin 1 259, joten vastausprosentti oli 87. Vastajat edustavat Suomen väestöä iän, sukupuolen, asuinläänin ja äidinkielen suhteen.

Tässä raportissa käytetään iän, sukupuolen ja asuinalueen suhteen laadittuja korotuskertoimia (nk. jälkiositus). Vastaukset edustavat 15-74-vuotiaan väestön mielikuvia. Joissakin kysymyksissä käytetään painokertoimia, joilla vastaukset on muunnettu suomalaisten kotitalouksien rakenteen mukaisiksi. Tämän julkaisun kuviot on laadittu tällä tavalla korotettujen tietojen pohjalta.

Tutkimuksesta laadituissa kuvioissa viitataan saldolukuihin. Laskentaperiaate on seuraava. Esimerkkinä **Suomen yleinen taloudellinen tilanne nyt verrattuna 12 kk aikaisemmin**, elokuu 1992 - korotetut luvut. Katso kuvio 1.

Vastaus	%-osuus	Kerroin	Saldoluku
Paljon parempi	0,2	1	0,2
Jonkin verran parempi	4,2	0,5	2,1
Samanlainen	14,1	0	0
Jonkin verran huonompi	39,0	-0,5	-19,5
Paljon huonompi	41,0	-1	-41,0
Ei osaa sanoa	1,5	0	0
Yhteensä	100	0	-58,2

Kuluttajien luottamusindeksi saadaan Euroopan yhteisöjen alueella sovellettavan laskentatavan mukaisesti seuraavien kysymysten saldoluviista:

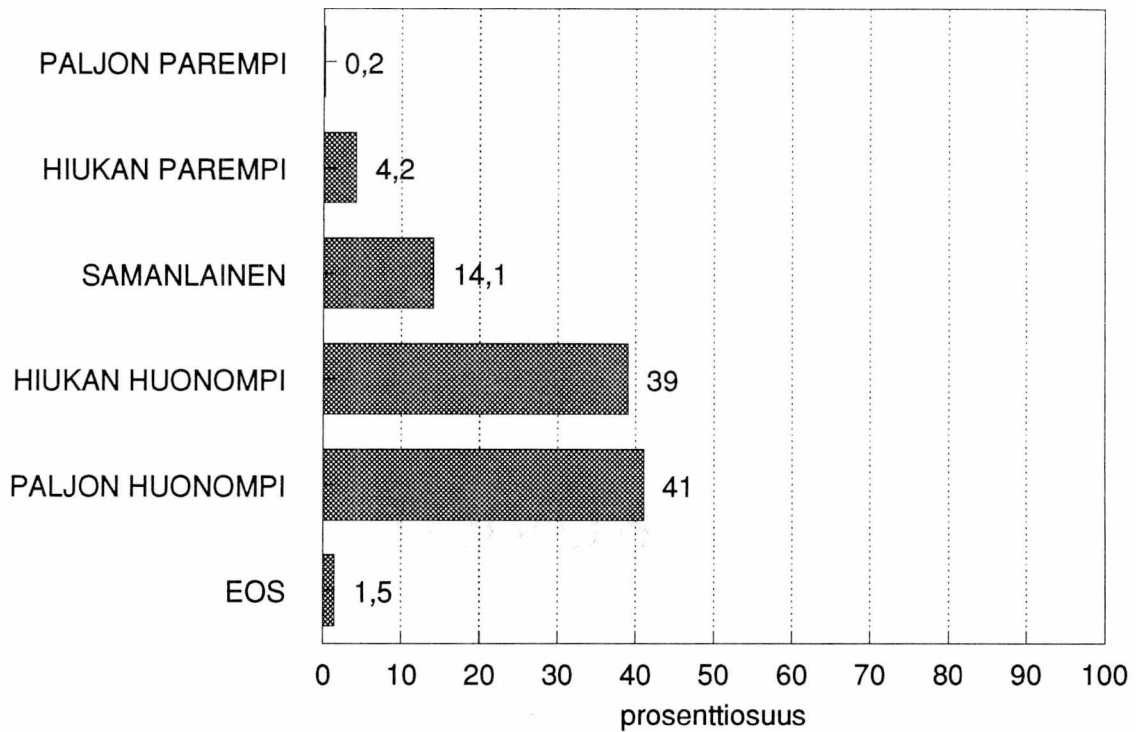
- Suomen taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten vallinneeseen tilanteeseen
- Suomen taloudellinen tilanne 12 kuukauden kuluttua verrattuna tällä hetkellä vallitsevaan tilanteeseen
- oma taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten vallinneeseen tilanteeseen
- oma taloudellinen tilanne 12 kuukauden kuluttua verrattuna tällä hetkellä vallitsevaan tilanteeseen
- ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin.

Saldoluvut lasketaan yhteen ja jaetaan viidellä. Saldolukujen ja kuluttajien luottamusindeksin arvoalue on (-100, 100).

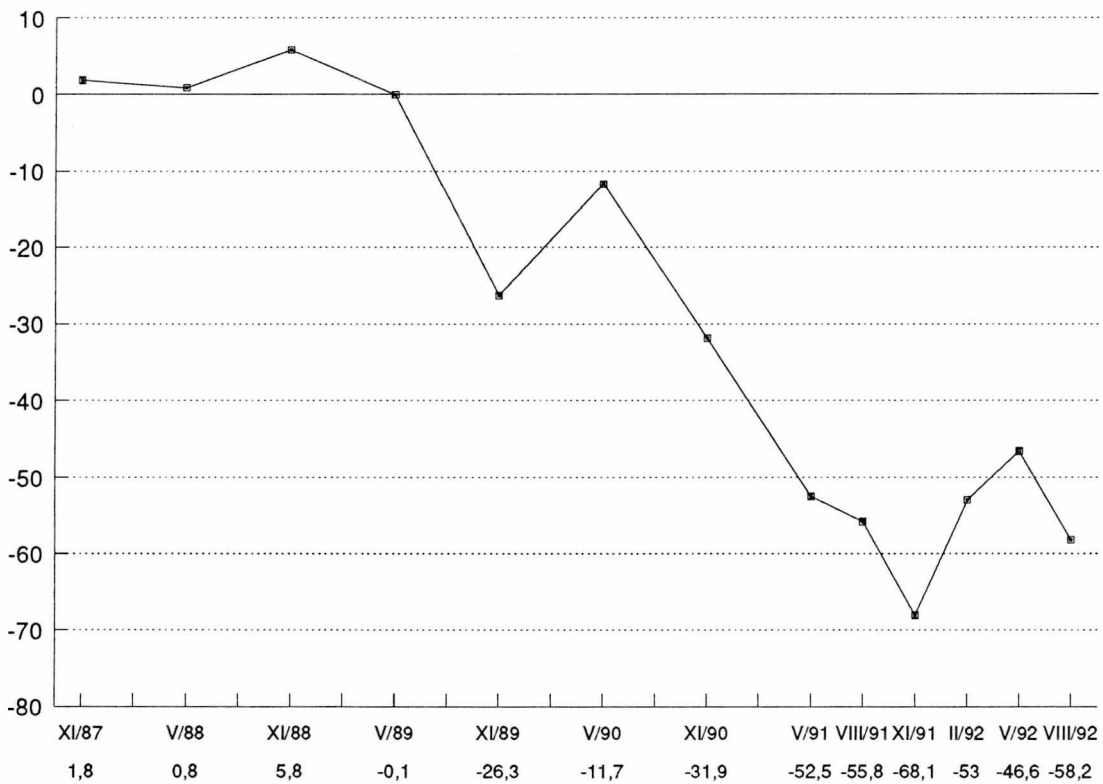

KUVIOT

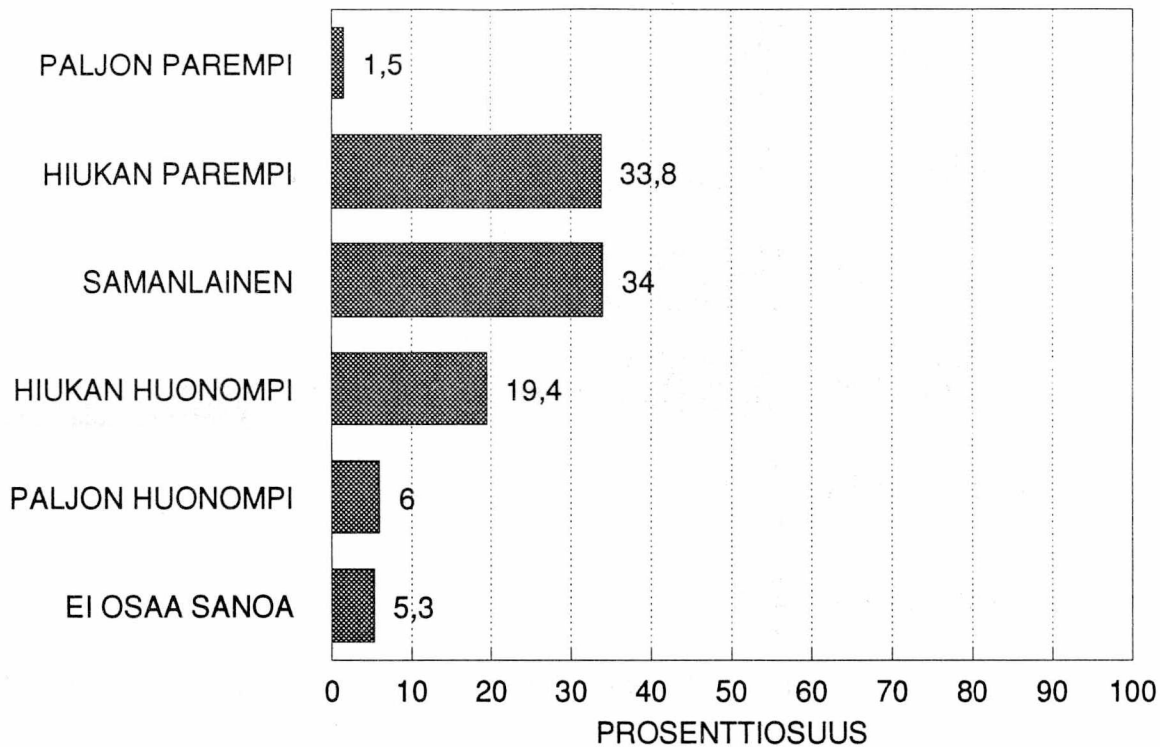
1. Suomen taloudellinen tilanne nyt vs. 12 kk sitten

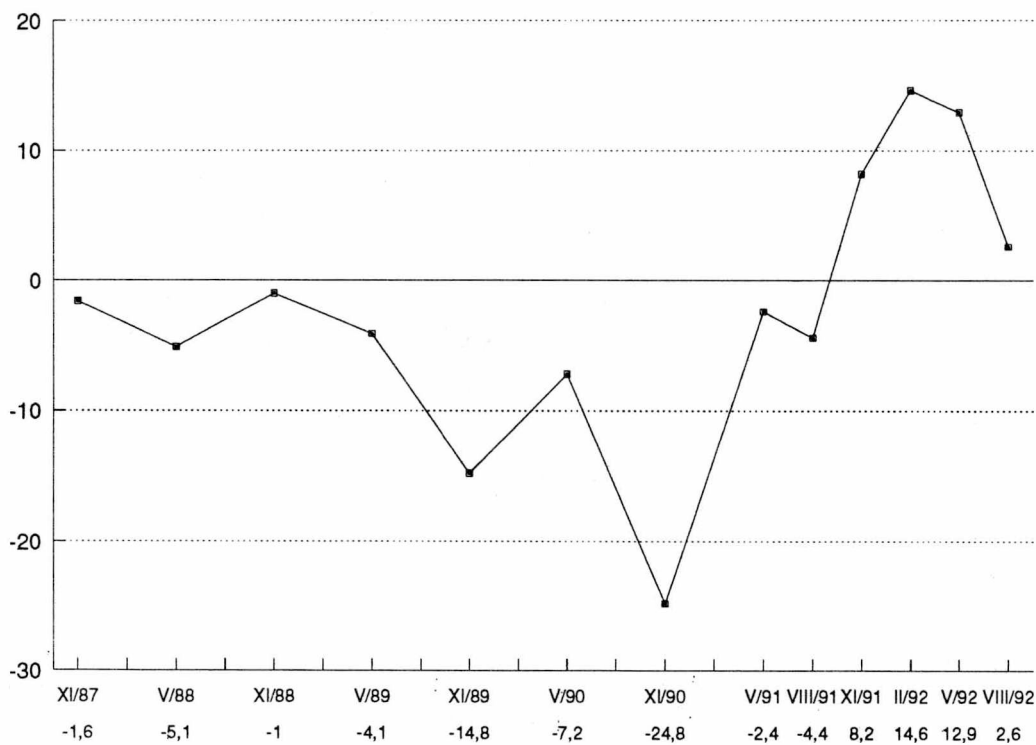
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

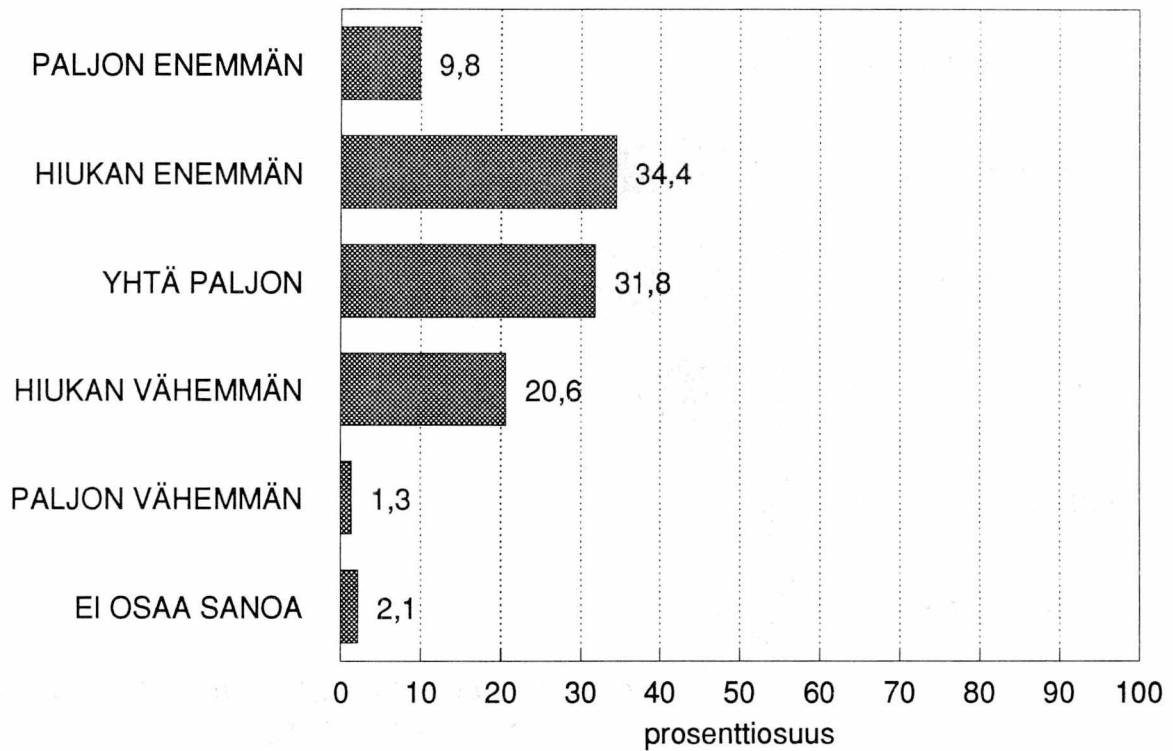
2. Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua vs. nyt

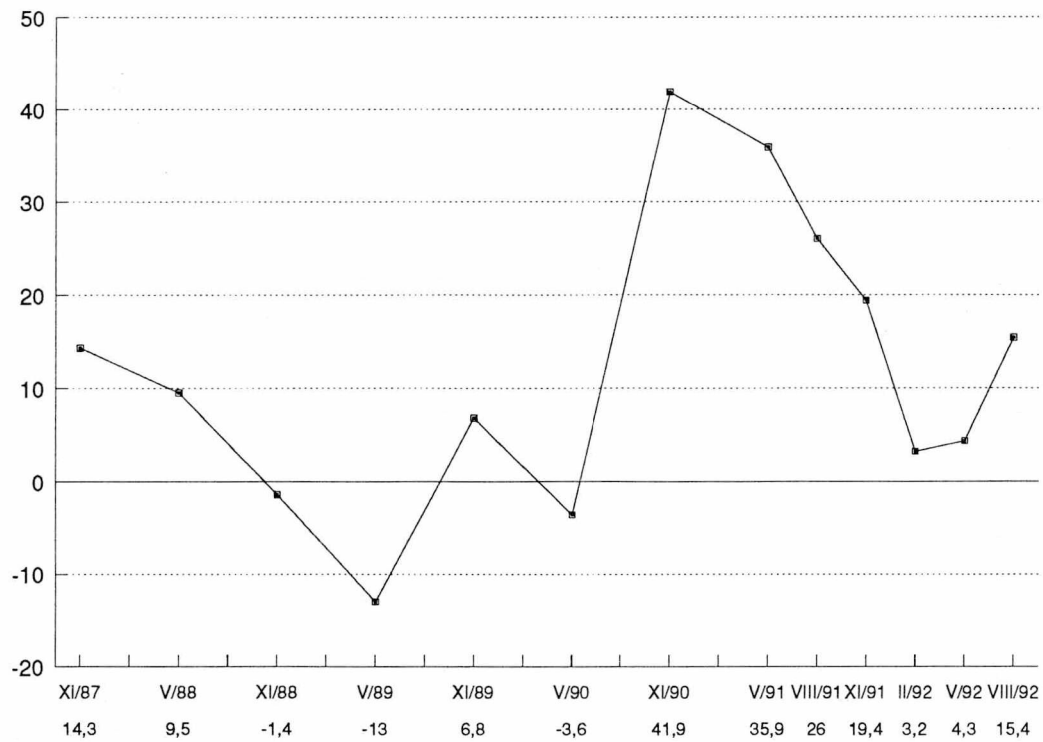
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

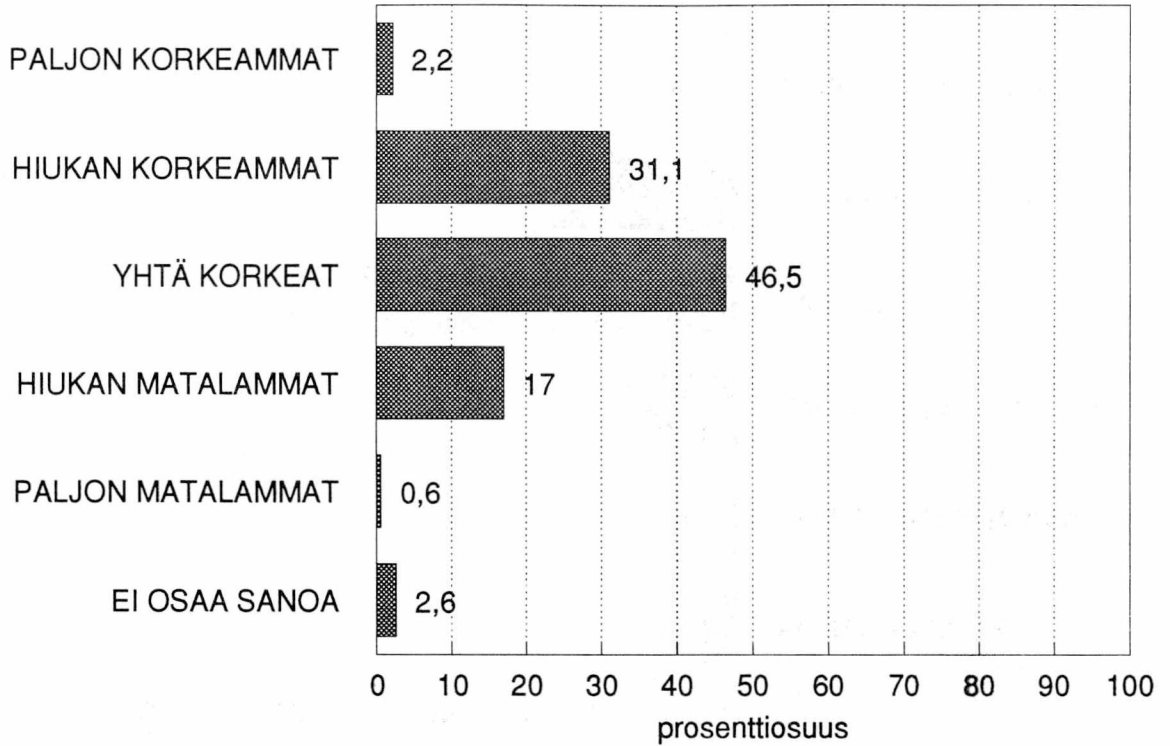
3. Työttömien määrä 12 kk kuluttua nykyhetkeen verrattuna

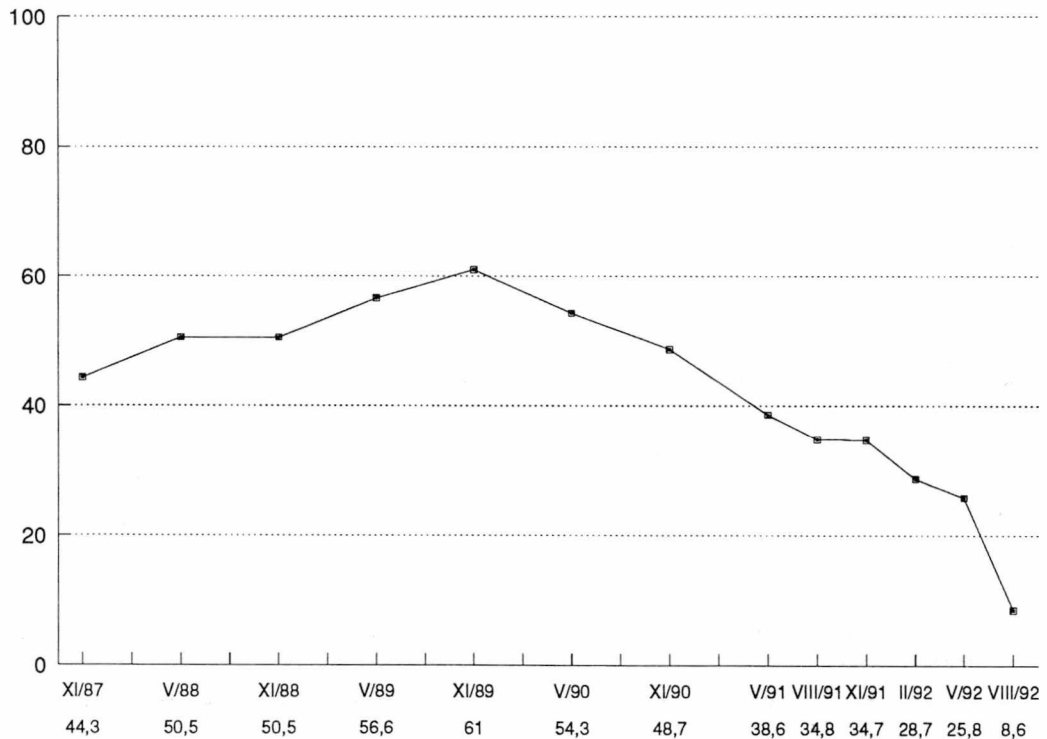
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

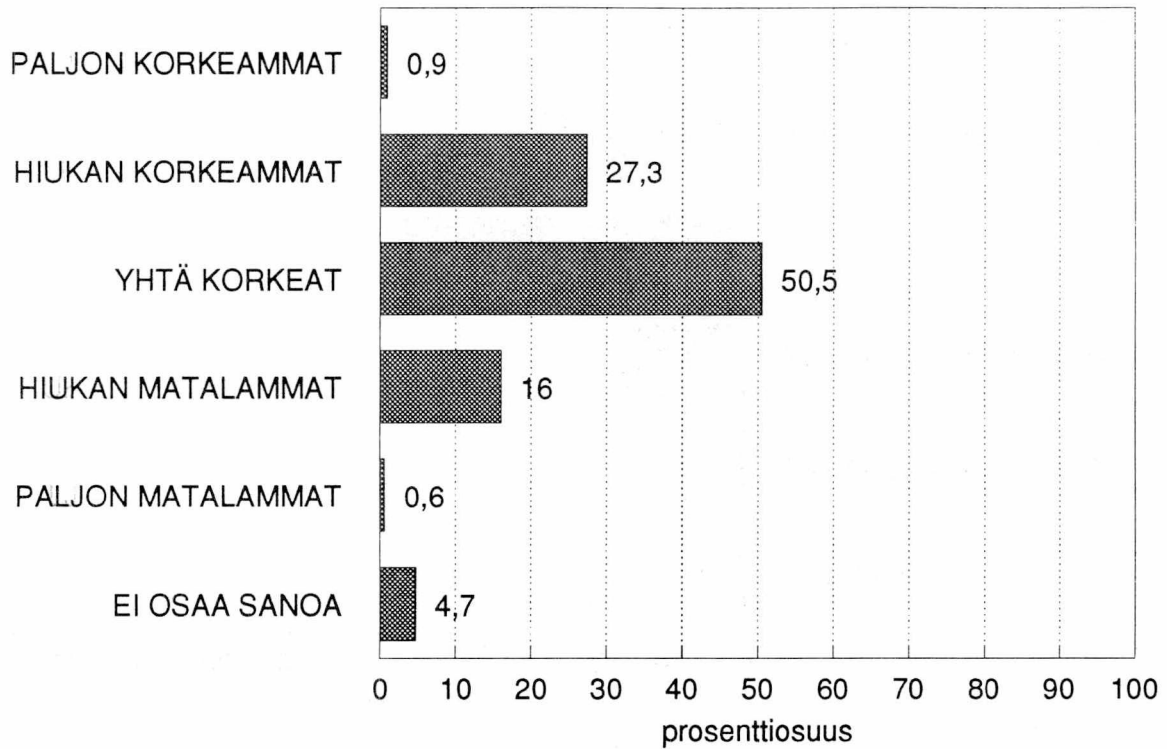
4. Kuluttajahinnat nyt verrattuna 12 kk sitten

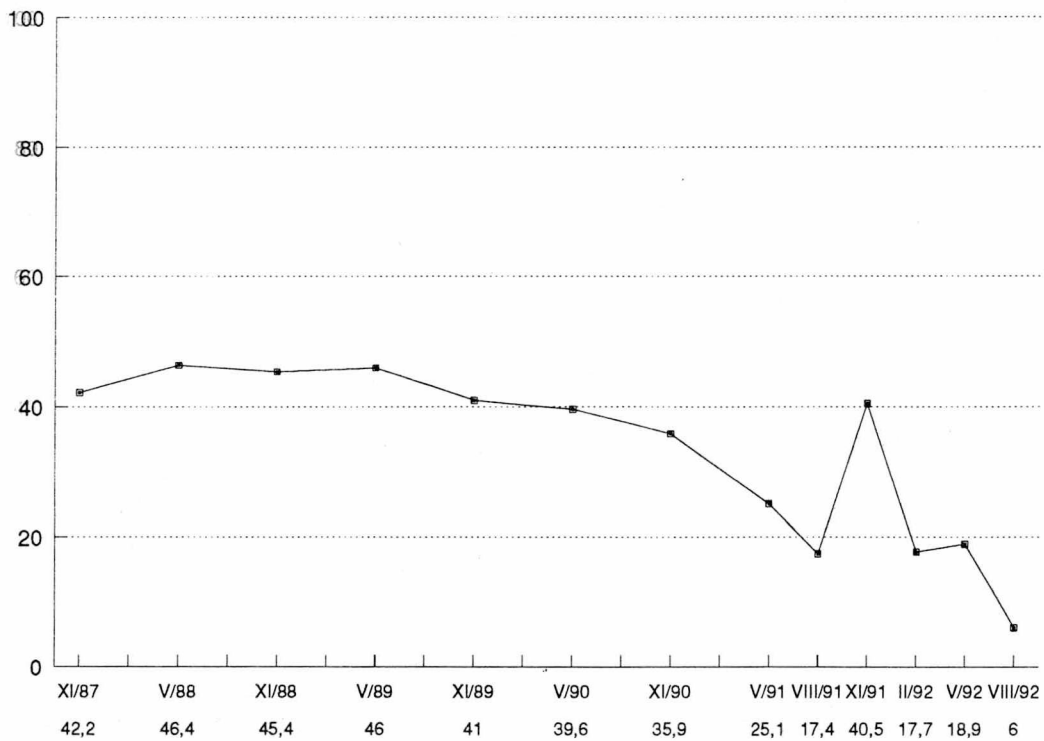
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

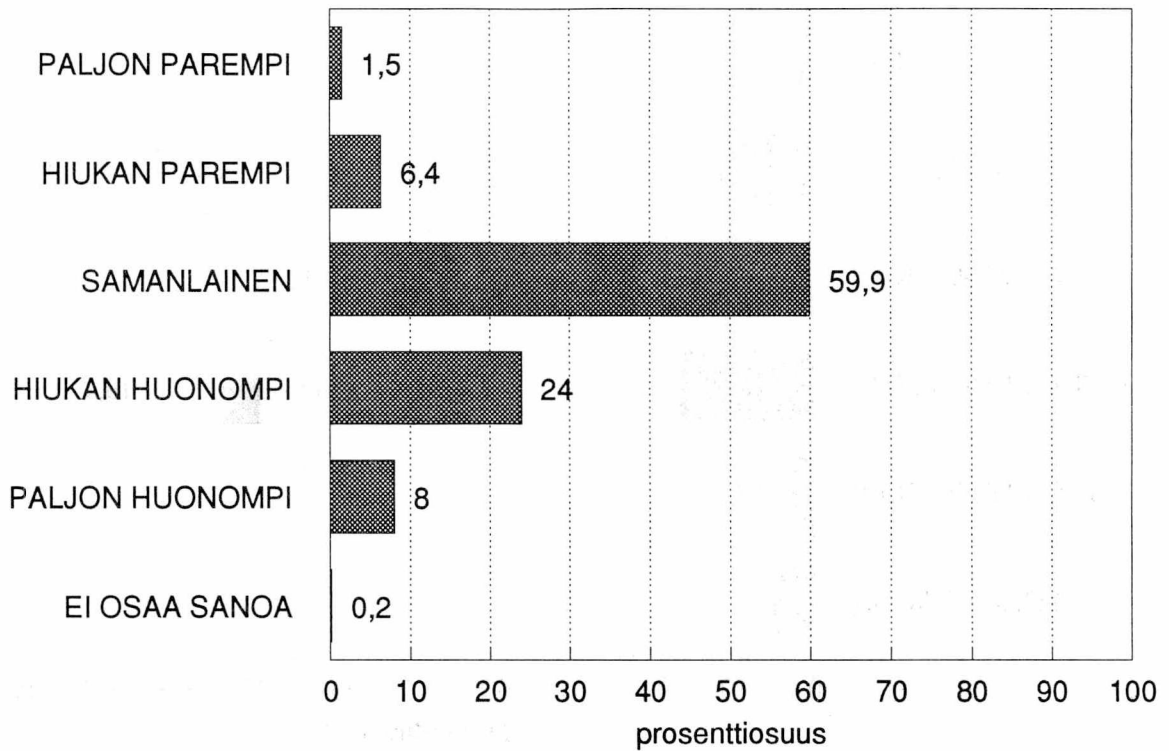
5. Kuluttajahinnat 12 kk kuluttua vs. nyt

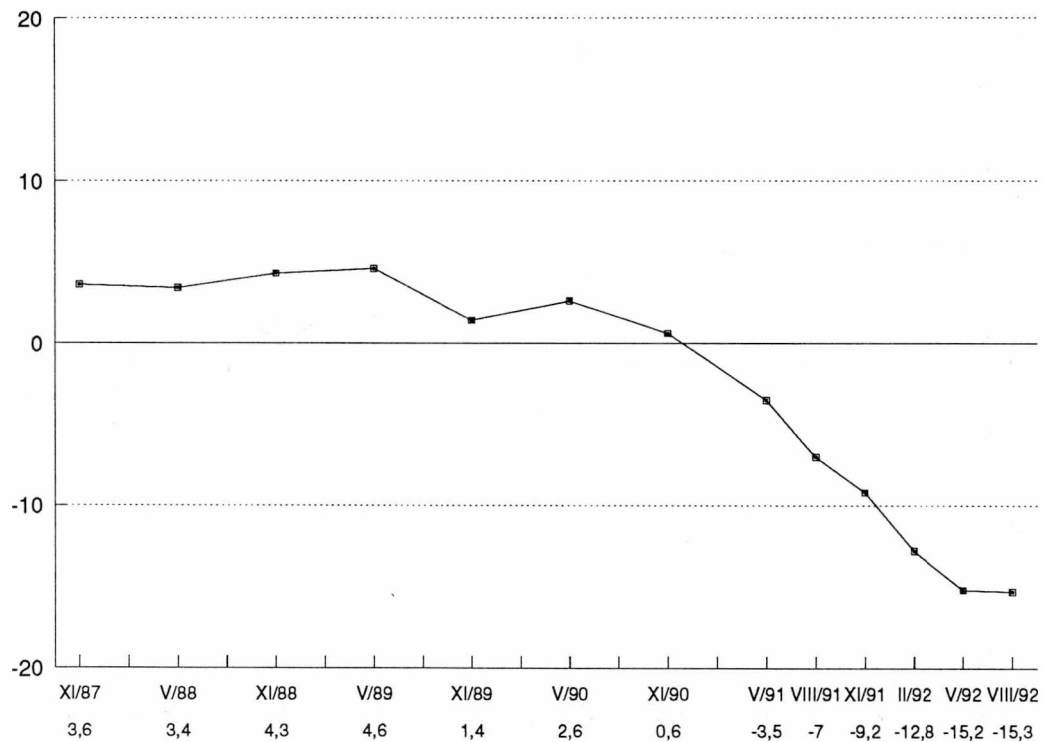
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

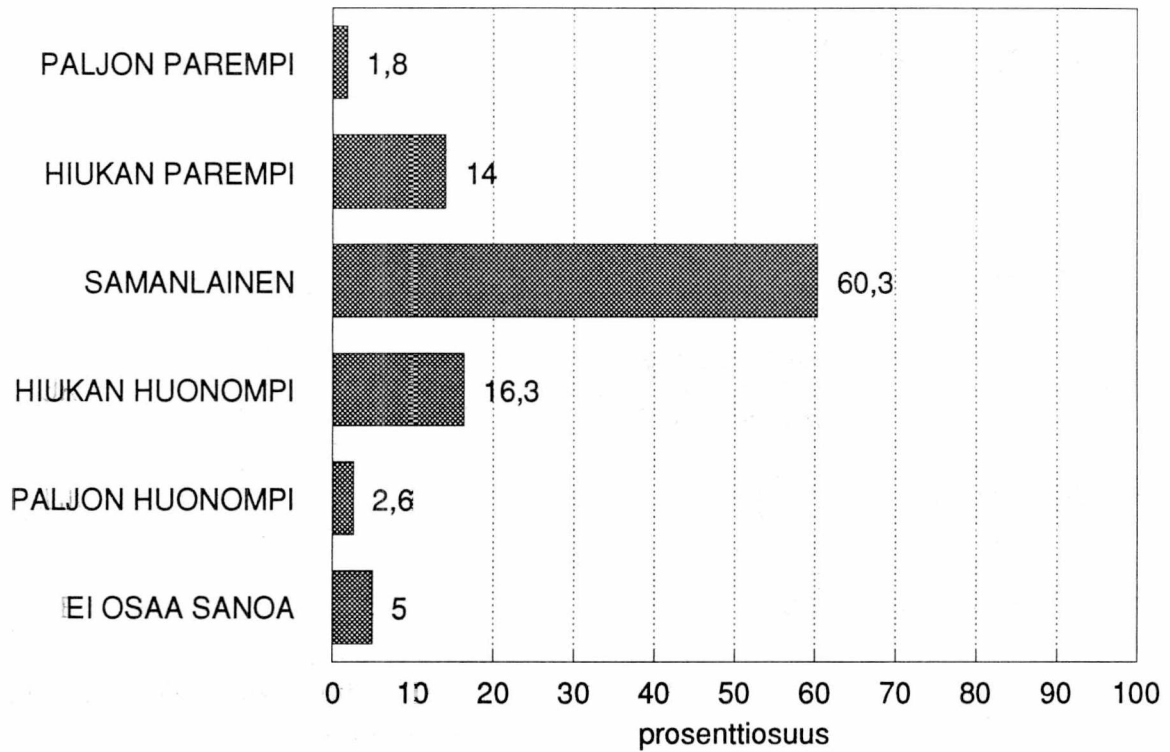
6. Oman talouden tilanne nyt verrattuna 12 kk sitten

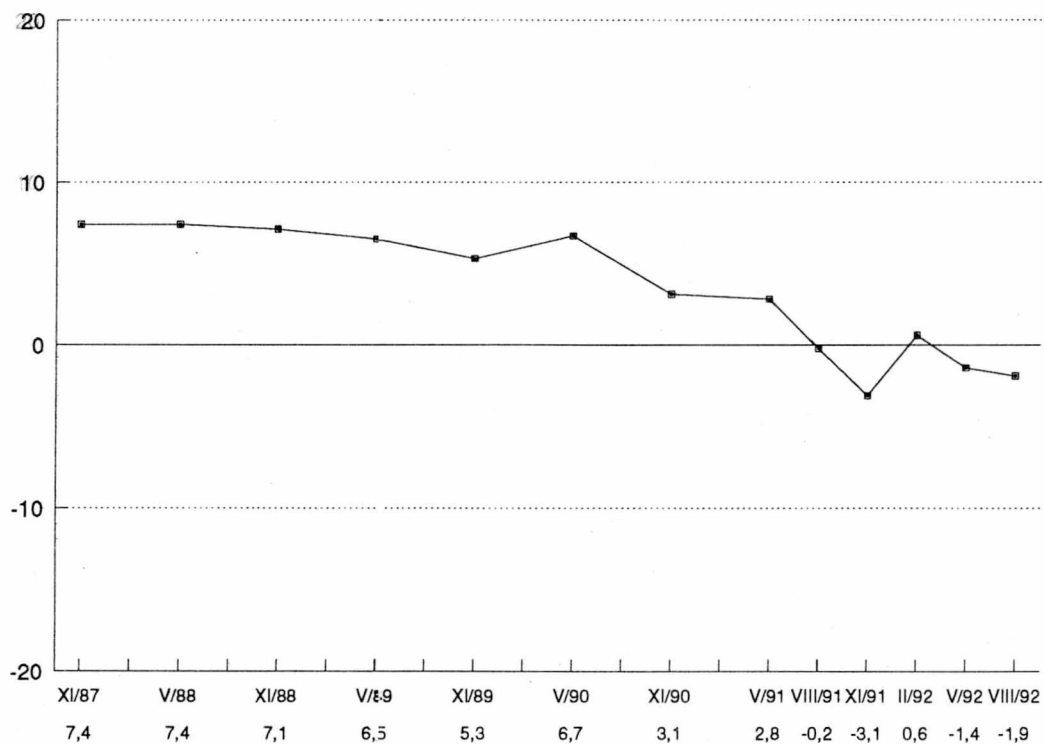
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

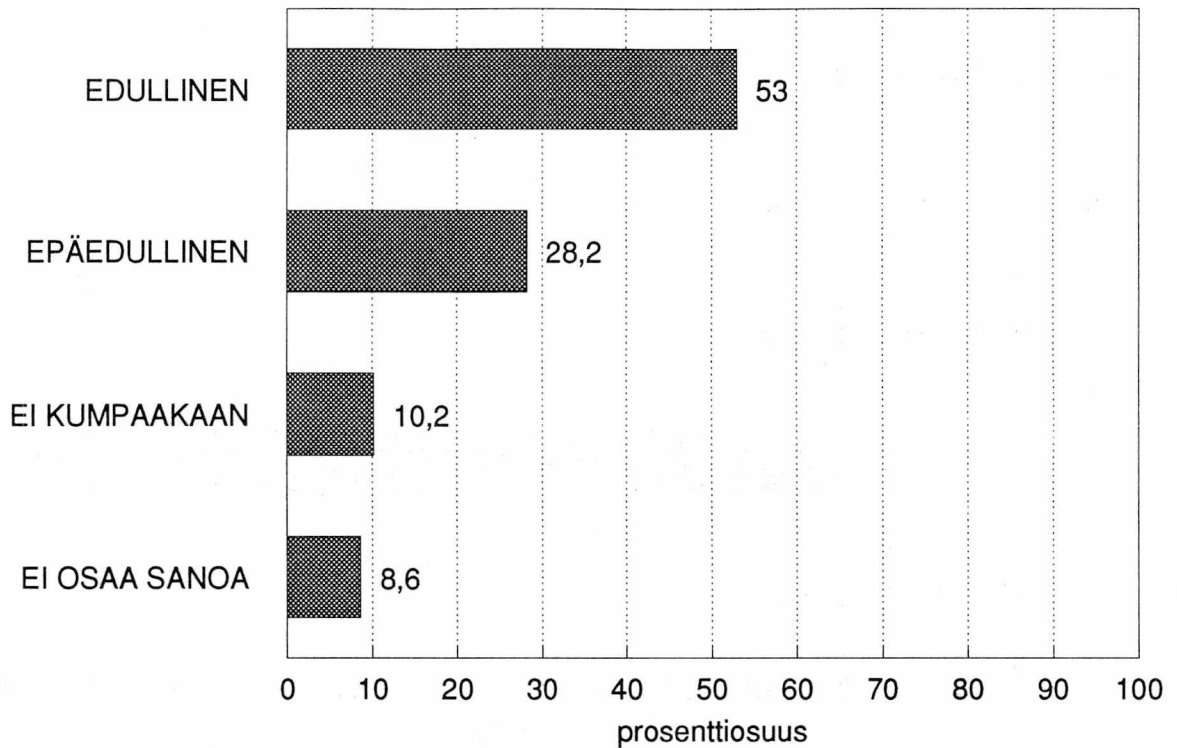
7. Oman talouden tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen

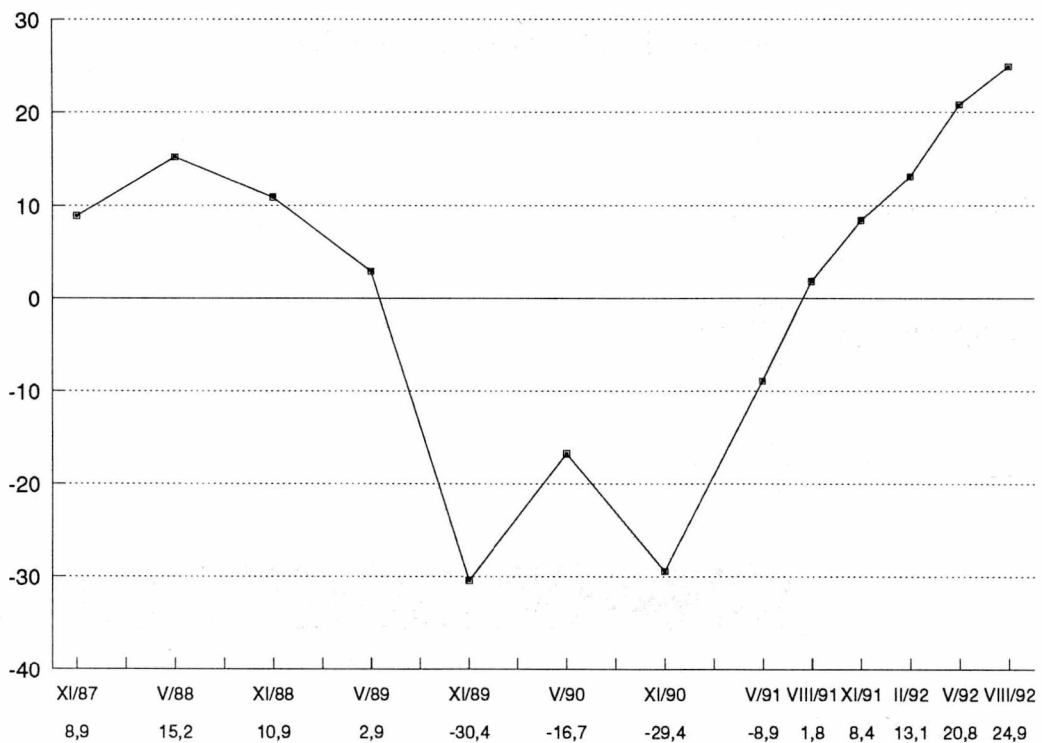
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

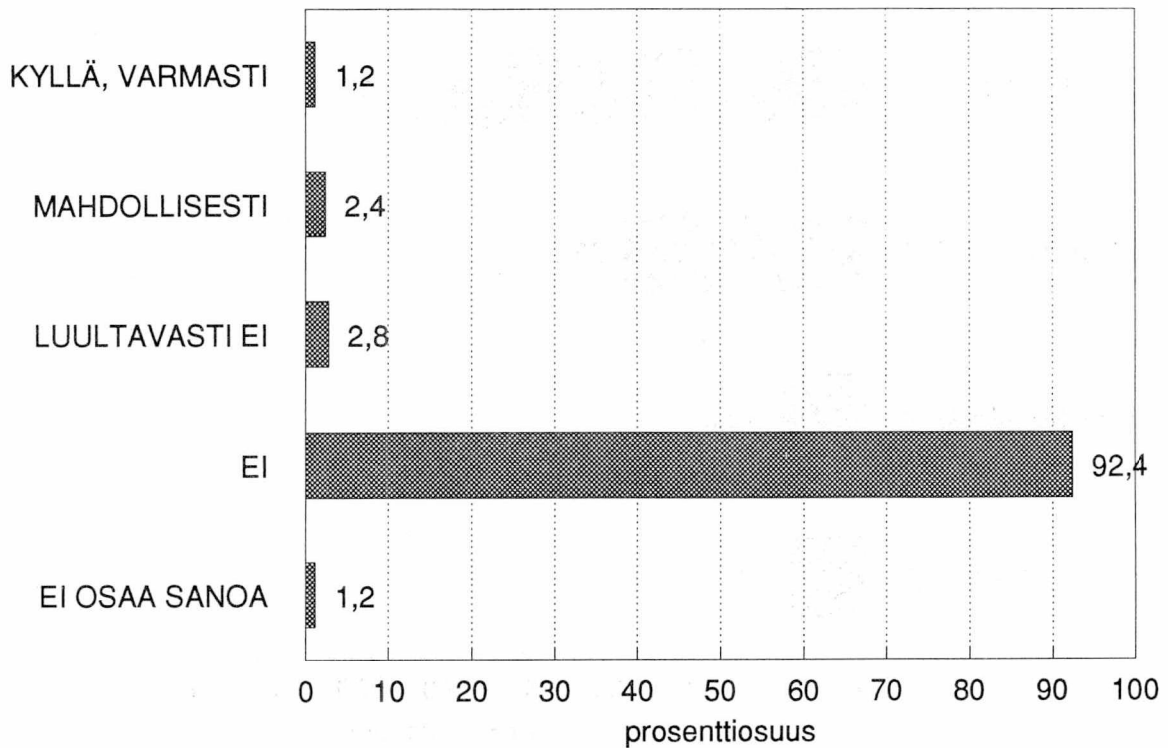
8. Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin

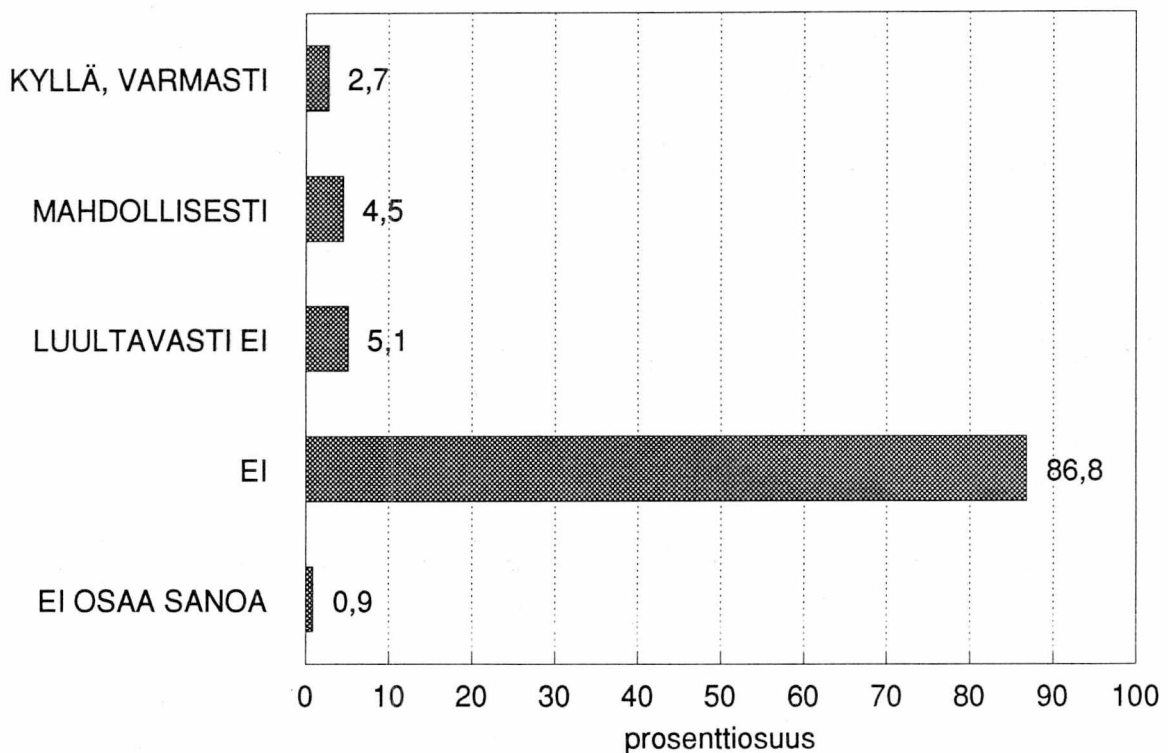
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

9. Aikooko talous hankkia omistusasunnon seuraavan 12 kk aikana

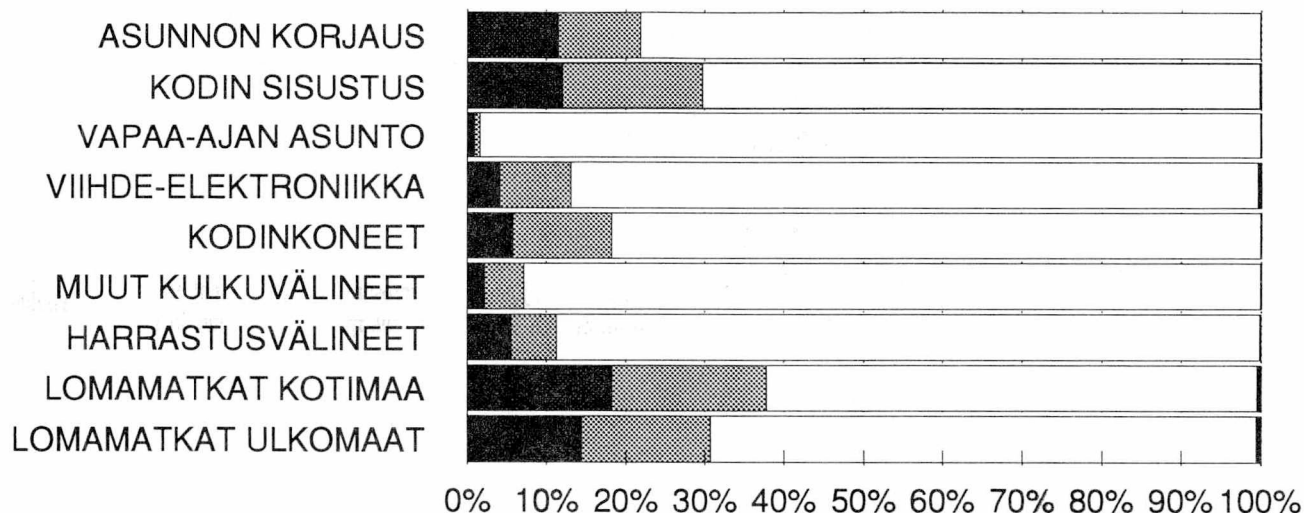

10. Aikooko talous hankkia henkilöauton seuraavan 6 kk aikana

11. Ostoaikomukset eräissä kulutusryhmissä seuraavan 6 kk aikana

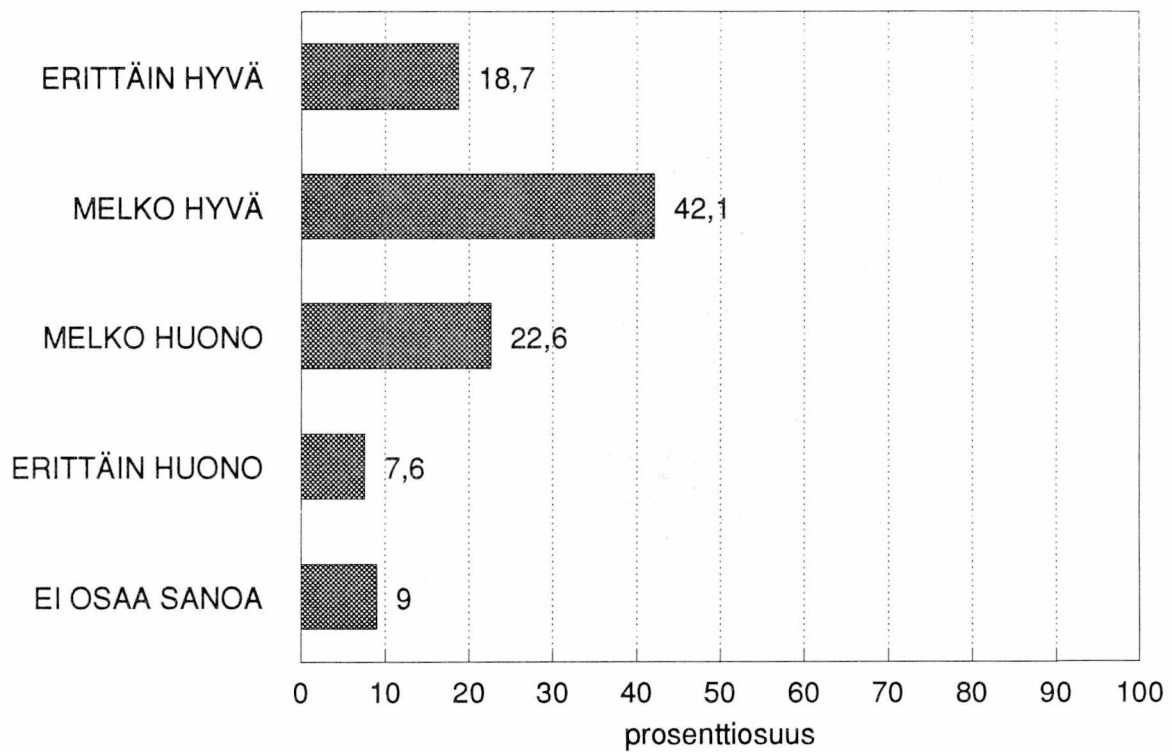
KULUTUSRYHMÄ:

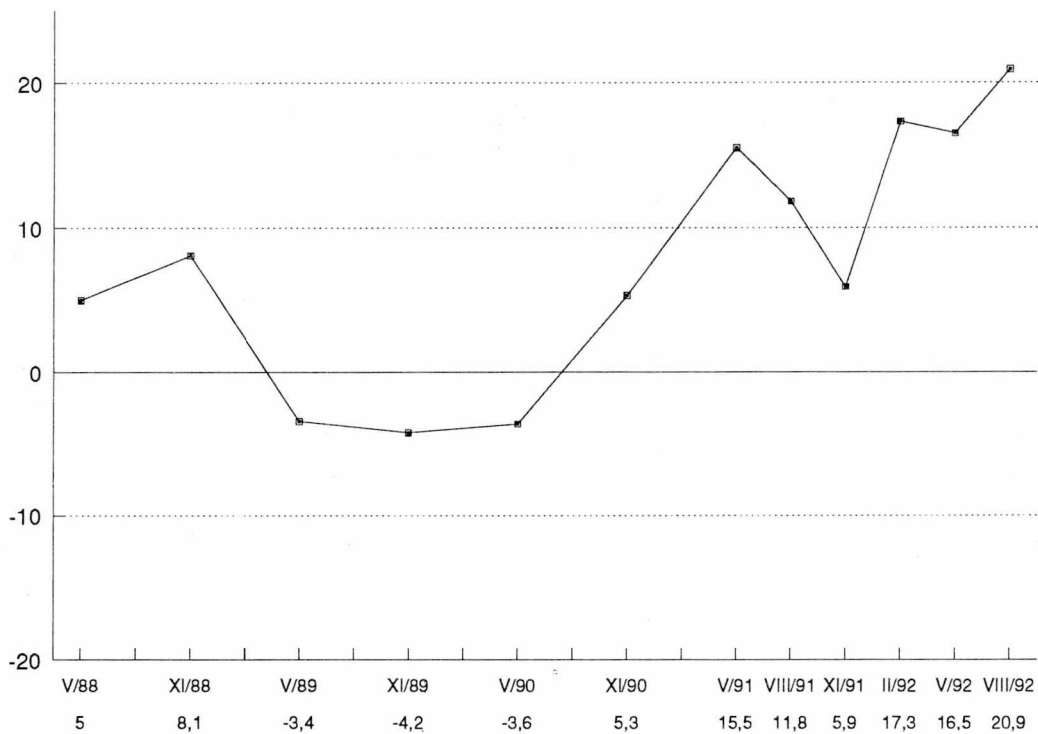
Kyllä- ja ehkä-vastausten %-osuudet ja muutos toukokuusta 1992

Kulutusryhmä	Prosenttiosuus		Summan muutos toukokuusta 1992 Prosenttia
	Kyllä	Ehkä	
Asunnon korjaus	11,5	10,4	-14,1
Kodin sisustus	12,1	17,7	-1,7
Vapaa-ajan asunto	0,9	0,7	-27,3
Viihde-elektronikka	4,1	9,0	-3,0
Kodinkoneet	5,8	12,5	+0,5
Muut kulkuvälineet (ei auto)	2,2	5,0	-35,7
Harrastusvälineet	5,6	5,7	+32,9
Lomamatkat kotimaa	18,3	19,5	-31,5
Lomamatkat ulkomaat	14,4	16,3	-19,8

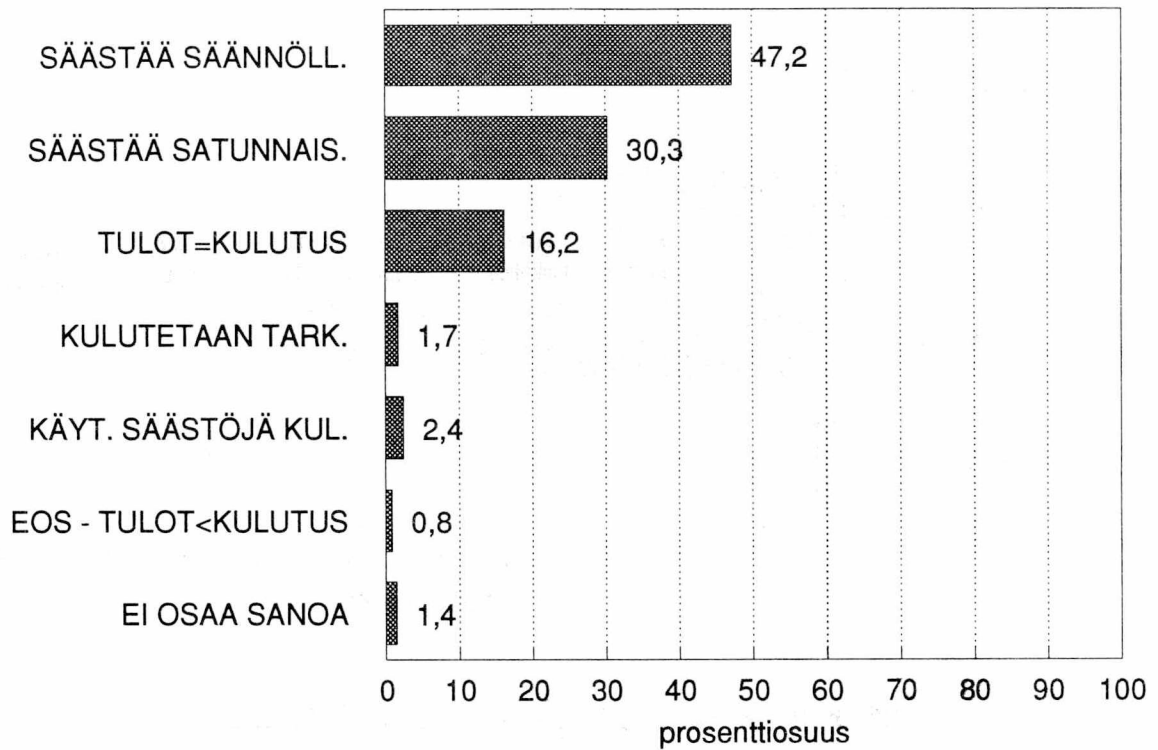
12. Millainen ajankohta on säästämisen kannalta

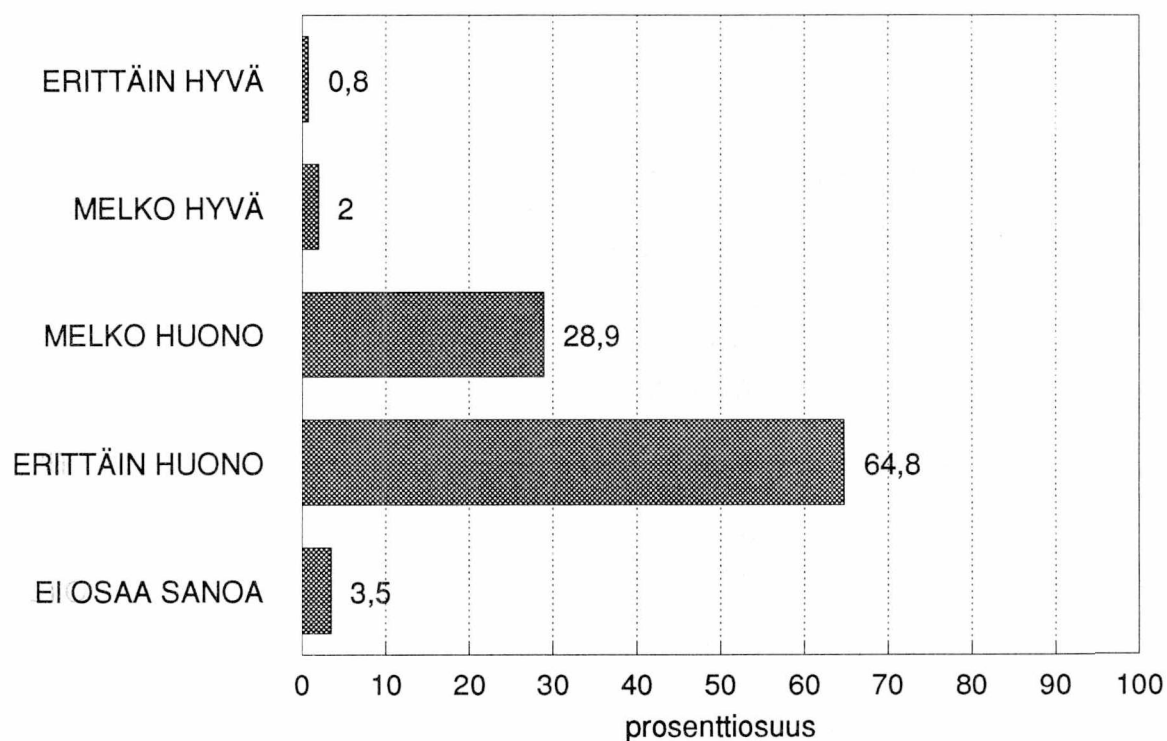
Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

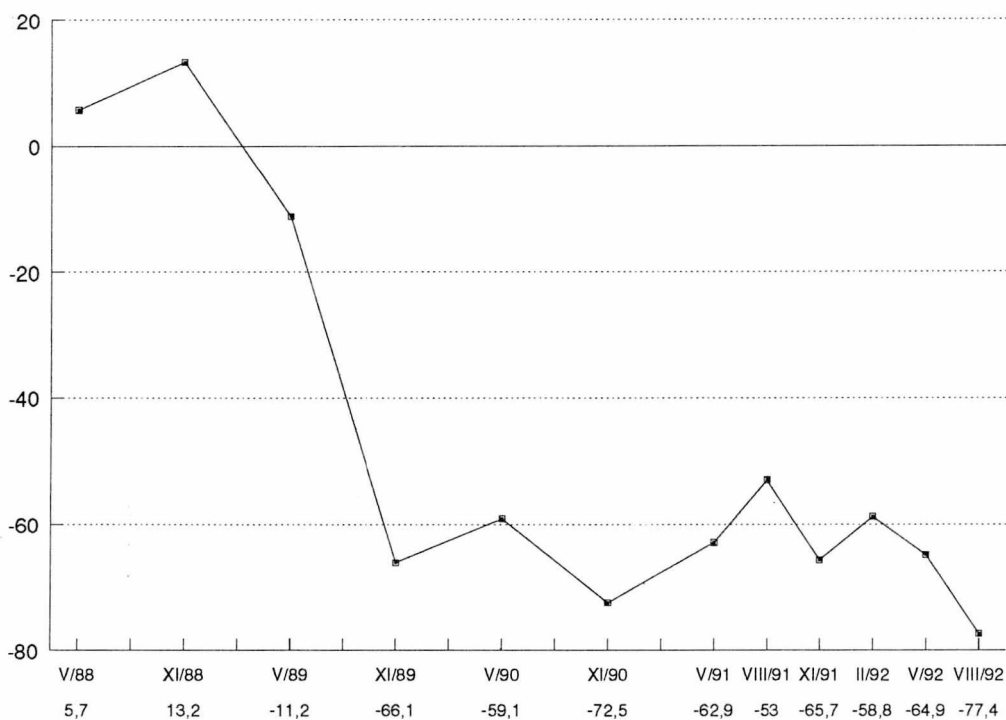
13. Aikooko talous säästää seuraavien 12 kk aikana

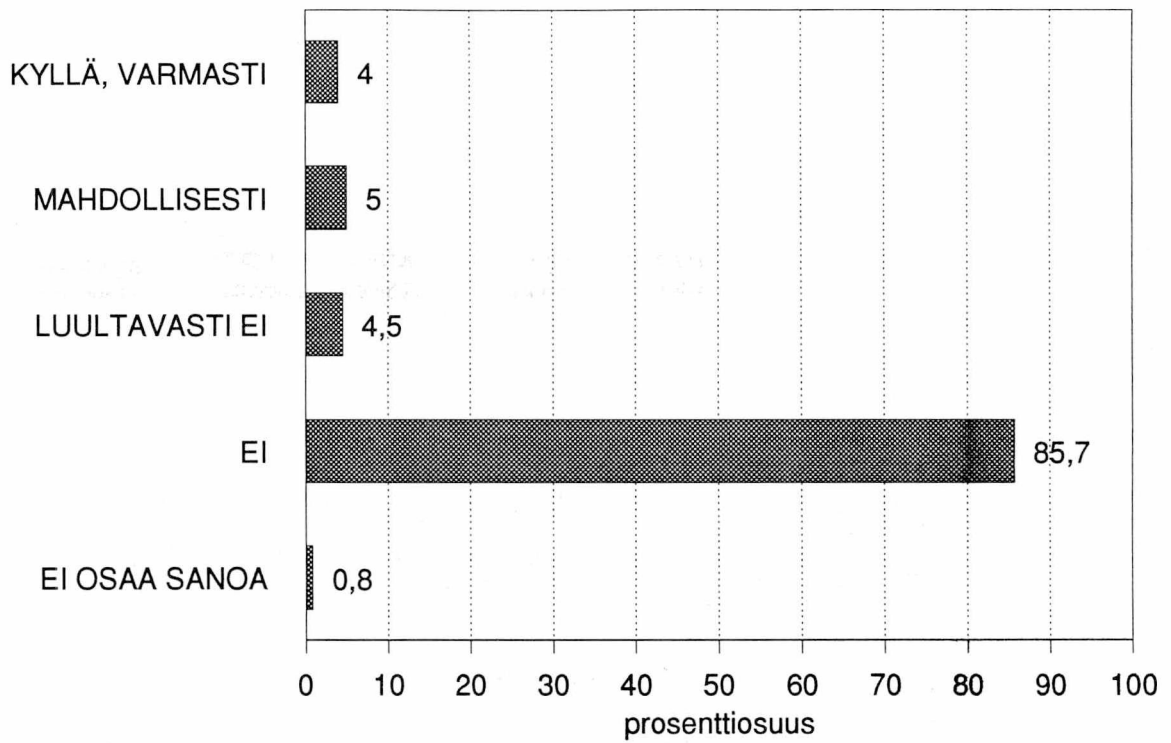
14. Millainen ajankohta on luotonoton kannalta

Indeksinä mittausajankohdasta toiseen

15. Aikooko talous ottaa luottoa seuraavien 12 kk aikana

Kuluttajabarometri

Konsumentbarometern
1992 Elokuu – Augusti – August

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Central Statistical
Office of Finland

Income and consumption
1992:13

Tiedustelut - Förfrågningar

Pellervo Marja-aho
(90) 17 341

Tilastokeskus kouluttaa

Talouden suhdanneindikaattorit

- Maanantai 16.11.1992, klo 12 – 16
Tilastokeskuksen koulutustilat, Helsinki
- Kuukausittain julkaistaan lukuja, jotka kertovat taloutemme tilasta: hintakehityksestä, tuotannon muutoksista, työllisyydestä, rahoitusmarkkinoista.
- Kurssilla käydään läpi tärkeimmät suhdanneindikaattorit, kuinka ne laaditaan ja mitä ne kertovat, mitkä ovat niiden keskinäiset riippuvuudet ja kuinka Suomi sijoittuu kansainvälisessä vertailussa.
- Kurssin hinta on 500 mk.
- Ilmoittautuminen ja ohjelmatilaukset
Koulutussihteeri Sari Skonbäck, puhelin (90) 1734 2529
telekopio (90) 1734 2474

Julkaisujen myynti:

Försäljning:

Hinta – Pris

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
Puh. (90) 173 41

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
Tel. (90) 173 41

65 mk

ISSN 0784-8420
= Tulot ja kulutus
ISSN 0784-963X